

Aan Minister BZK
Van D&B/Dem

nota

Reactie aanbevelingen voor onmiddellijke actie zevende
rapportage Europees Handvest en vierde rapportage

TER BESLUITVORMING

Nota actief openbaar

Ja

Onze referentie

2024-0000057007

Datum

30 januari 2024

Opgesteld door

[Redacted]

Samengewerkt met

OCW, J&V, SZW, KR, OLB,
Provincie Fryslân en Provincie
Limburg

Bijlage(n)

5

Aanleiding

Juni 2022 heeft er een gemeenschappelijke visitatie plaatsgevonden door het comité van experts voor het Europees Handvest voor regionale talen en talen van minderheden (hierna: Handvest) en het advies comité voor het Kaderverdrag voor bescherming van nationale minderheden van de Raad van Europa (hierna: Kaderverdrag). Naar aanleiding van deze visitatie zijn er door beide comités evaluatierapporten gepubliceerd met aanbevelingen voor Nederland. Middels deze brief worden beide rapporten aangeboden aan de Tweede Kamer met een kabinetsreactie. Dit is een vast onderdeel van de monitoringscyclus.

Daarbij wordt de Kamer geïnformeerd over de uitvoering van het convenant inzake de Nederlandse erkenning van de Limburgse taal. Het Handvest ligt ten grondslag aan dit convenant.

Geadviseerd besluit

- U gaat akkoord met de verzending van de kabinetsreactie op het zevende evaluatierapport over Nederland door het comité van experts van het Handvest en het vierde advies over Nederland van het advies comité van het Kaderverdrag aan de Tweede Kamer.
- Met de verzending van de kabinetsreactie op het Kaderverdrag gaat u akkoord met een onderzoek naar de mogelijkheid om de Roma- en Sinti gemeenschappen alsook de Papiaments sprekende bevolking op Bonaire te erkennen onder het Kaderverdrag.
- U gaat akkoord met de verzending van de evaluatie uitvoering convenant inzake de Nederlandse erkenning van de Limburgse taal aan de Tweede Kamer.

Kern

Zevende evaluatierapport Europees Handvest

- De zevende monitoringscyclus is gestart in 2021. Met deze reactie voldoet u aan het verzoek van het Comité van Ministers van 19 april 2023 om te reageren op de aanbevelingen voor onmiddellijke actie zoals geformuleerd in het zevende rapport over Nederland.
- De aanbevelingen voor onmiddellijke actie hebben betrekking tot de onder het Handvest erkende talen Fries, Nedersaksisch, Limburgs, Jiddisch en Romanes.
- In totaal zijn er 9 aanbevelingen die ingaan op; onderwijs in de hierboven genoemde talen (OCW), rechtspraak in het Fries (J&V), de BFTK (BZK) en

nationale belangenvertegenwoordiging van de taalgemeenschappen (BZK/SZW).

- De reactie is opgesteld in samenwerking met CZW en betrokken departementen (OCW, J&V, SZW), de provincie Fryslân en de provincie Limburg.
- Er wordt uitvoering gegeven aan de aanbevelingen van de RvE voor zover deze binnen de geldende Nederlandse wet- en regelgeving passen. Aanvullende afspraken worden vastgelegd in de Bestjoersôfspraak Fryske taal en kultuer (BFTK), het convenant Nedersaksisch en het convenant Limburgs.
- De evaluatie van het convenant Limburgs wordt als bijlage meegezonden bij de rapportage. Dit omdat het Europees Handvest ten grondslag ligt aan het convenant en de Kamer deze evaluatie nog dient te ontvangen.
- Na verzending aan de Kamer zal u een Engelstalige vertaling worden voorgelegd van de kabinetsreactie op het zevende evaluatierapport over Nederland. Deze dient u dan te ondertekenen voor verzending aan de Raad van Europa.

Onze referentie
2024-0000057007

Datum
30 januari 2024

Vierde adviesrapport Kaderverdrag

- De vierde monitoringscyclus behandelt de periode 2018-2021. Op 24 augustus 2023 heeft het Adviescomité van de Raad van Europa haar advies inzake het Kaderverdrag voor bescherming van nationale minderheden gepubliceerd. Hiermee is de vierde monitoringscyclus afgerond.
- Met deze reactie stuurt u de kamer een afschrift van het vierde adviesrapport en informeert u de kamer over de stand van zaken m.b.t. de aanbevelingen voor onmiddellijke actie.
- In totaal zijn er vijf aanbevelingen die ingaan op; versterking van onderwijs in het Fries (OCW, SZW), uitbreiding kaderverdrag met Roma-Sintigemeenschappen en de Papiamentssprekende gemeenschap (BZK, OCW, KR, OLB), taal als discriminatiegrond in de Algemene Wet Gelijke Behandeling (BZK), overleg orgaan Roma-Sinti gemeenschappen en woonwagenbewoners (BZK/SZW), bestrijding van antisemitisme, islamofobie en haatzaaiende uitlatingen (BZK/J&V).
- De reactie is opgesteld in samenwerking met KR, OCW, SZW, OLB, CZW en J&V.

Toelichting

Achtergrondinformatie

- Het Kaderverdrag heeft als doel het beschermen van de rechten van mensen die behoren tot een nationale minderheid.
- Het Handvest heeft als doel het beschermen en bevorderen van talen die gebruikt worden door nationale minderheden.
- Het Handvest en het Kaderverdrag kennen beide een monitoringsmechanisme waarin een comité van experts evalueert hoe de verdragen worden toegepast. Aan de hand van deze evaluatie worden er aanbevelingen gedaan voor verbetering in wetgeving, beleid en uitvoering.
- Verzending van de evaluatie uitvoering Convenant inzake de Nederlandse erkenning van de Limburgse taal loopt parallel naar de Kamer en de Provinciale Staten van Limburg.

Volgnummer	Naam	Informatie
2	Bijlage 1: Reactie zevende evaluatieverslag Europees Handvest – midterm cyclus	Kabinetsreactie zevende evaluatieverslag Europees Handvest
3	Bijlage 2: Reactie vierde advies Kaderverdrag	Kabinetsreactie vierde advies Kaderverdrag
4	Bijlage 3: Zevende evaluatieverslag over Nederland inzake het Europees Handvest	Afschrift van het zevende evaluatieverslag over Nederland inzake het Europees Handvest
5	Bijlage 4: Vierde advies over Nederland Kaderverdrag	Afschrift van het vierde advies over Nederland Kaderverdrag
6	Bijlage 5: Evaluatie uitvoering Convenant inzake de Nederlandse erkenning van de Limburgse taal	Evaluatie uitvoering Convenant inzake de Nederlandse erkenning van de Limburgse taal.

Onze referentie
2024-0000057007

Datum
30 januari 2024